

# VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIV.  
Štev. 248

TELEFON UREDNISTVA: 25-67  
POSLOVALNICA UPRAVE: 25-67 in 23-67  
TELEFON CELJE: Prešernova 3. tel. 280  
LJUBLJANA: 46-91

Maribor, četrtek 31. oktobra 1940

NAROCNINA NA MESEC  
Prelema v uravi ali po pošti 14 din.  
Dostavljen na dom 16 din. tujca 30 din.  
POŠTNI ČEKOVNI RACUN: 11.409

Cena  
din 1.—

## Italijani zavzeli Breznico

**Italijanske čete so po hudih bojih zavzele cestno križišče južno od Prespanskega jezera — Boji se kljub slabemu vremenu razvijajo vedno bolj srdito — Prekinitev diplomatskih odnošajev med Grčijo in Italijo — Angleške mine ob grških obalah — Grški obrambni sistem**

CARIGRAD, 31. oktobar. CBS. Vojne operacije na grško-albanski meji se razvijajo kljub slabemu vremenu vedno intenzivneje. Tako italijanska kakor grška uradna poročila so zelo redkobesedna. Iz uradnih in neuradnih vesti bi bilo mogoče sklepati, da se je italijanskim četam posrečilo na dveh mestih vdreti za nekaj kilometrov na grško ozemlje. Najgloblji je vdor v smeri iz Korice v Breznico, ki so jo Italijani zasedli po hudem boju. Breznica je važna, ker leži v bližini križišča cest iz Albanije, Bitolja v Jugoslaviji in Vodena, južno od Prespanskega jezera. Vesti o večjem predoru proti Janini se ne potrjujejo. Angleške vojske ladje so z minami zavarovale Grčijo na vzhodu in zahodu. Boji se nadaljujejo brez prestanka.

### Italijanski dvor 10 kilometrov

NEW YORK, 31. okt. Unp. Italijanska vojska je včeraj po težkem bombnem napadu z letal zavzela mesto Breznico, od koder vodi glavna cesta na Lerin in čez Voden k Solunu ter si s tem odprla pot v Makedonijo. Italijani so predrli okoli 10 km globoko na grško ozemlje. Breznica je padla po težkem 30 ur trajajočem boju. Italijansko topništvo je obstreljevalo grške položaje. Preden pa so Grki odstopili črto, so prizadejali težke izgube nasprotniku v dveh bitkah. Prav tako poročajo, da so grške čete bile potisnjene iz krajev Janari in Nicolica na albanski meji. Italijani dovažajo s transportnimi ladjami pojačanja v pristanišče Edda ter v provinco Clamurio. Trije valovi po 5 bombnikov so napadli Korintski kanal ter poškodovali več hiš.

### ITALIJANSKO NAPREDOVANJE

ATENE, 31. okt. CBS. Italijanske čete napredujejo od albanske meje proti Janini, vendar se morajo povsod boriti z grškimi branilci. Čeprav italijansko topništvo težko obstreljuje grške položaje, se Grki hrabro branijo. V pomoč jim je tudi težek teren, ki skoro onemogoča aktivno motoriziranih čet. Okoli 500 italijanskih vojakov je bilo ubitih v Maltezani na otoku Skarpanto od granat angleške mornarice.

ATENE, 31. okt. Unp. Atenska agencija zanikuje tuje vesti, da bi bile grške čete prepustile Janino. Drugod se po nevturalnih vesteh grške čete počasi umikajo pred italijanskimi, ki tudi strahovito ob-

streljujejo s topovi grške pozicije. V hribih so hudi boji, koder uporabljajo Grki gverilsko taktiko.

RIM, 31. okt. CBS. V rimskih krogih pravijo, da napredujejo italijanske čete v Grčiji brez velikih težav. Zavzeto je bilo mesto San Nikol. Rimski radio pravi, da se vsak čas pričakuje padec predsednika grške vlade Metaxasa. Zanikujejo se tudi vesti o uporih med Albanci ter se nasprotno zatrijuje, da so Albanci pokazali veliko volje za boje proti Grkom.

### ITALIJANSKO URADNO POROČILO

RIM, 31. okt. Stefani. Vrhovno poveljstvo italijanske vojske je včeraj poročalo z grškega bojišča: Naše čete so nadaljevale svoje prediranje na grško ozemlje in strle odpor sovražnih zaščitnih čet.

### GRŠKO URADNO POROČILO

ATENE, 31. okt. A. Ag. Četrto sporočilo vrhovnega grškega poveljstva javlja: Na epirski fronti so se naši oddelki nekoliko umaknili z izpostavljenih postojank ter zasedli po določenem načrtu nove pozicije. Tu so se zadržali ves dan ter z obstreljevanjem sovražnika preprečili, da bi se ta pomaknil dalje. Drugod ni bilo nobenih izprememb. Sovražna letala so napadla Patras, več hiš je porušeni. Bombardiran je bil tudi Rion in Lepanto v Etoliji. Ubita je bila ena oseba, pet pa lažje ranjenih. V Lepantu je porušena šola. Vsa naša lovska letala, ki so stopila v boj z italijanskimi lovci nad albanskim ozemljem, so se vrnila v svoje baze.

### Obrambna črta nedotakniena

SOLUN, 31. oktobra. Reuters. Italijanske čete so zasedle nekaj izpostavljenih točk pred grško obrambno črto, črta sama pa je še nedotaknjena. Italijanski alpini so že stopili v voje. Grško vrhovno poveljstvo je ukazalo, da se obrambna črta drži za vsako ceno. Na enem mestu so začele italijanske čete v zasedo iz skritih mitraljeskih gnezd. V Solun je prišlo okoli 50 italijanskih vojnih ujetnikov. Grški krogi mislijo, da ni nihče računal z grško odločnostjo za obrambo ter je tudi vse

skupaj prišlo prezgodaj. Solun še ni bil napaden iz zraka. Italijane, po številu 500 so aretirali. Nemci pa so na svobodi. Rekvirirali so vsa vozila in tudi bicikle.

### NEURJE OVIRA PRODIRANJE

CURIH, 31. oktobra. ZPV. Na Balkanu, tudi v Albaniji, severni Grčiji in južni Jugoslaviji divjajo veliki snežni viharji. Albanske gore so popolnoma zasnežene. Ta nenavadno naglo nastala zima znatno ovira vojaške operacije na albansko-grški meji.

### Angleške mine okoli Grčije

LONDON, 31. okt. CBS. Druga angleška uradna vest o dogodkih v Grčiji pravi, da so angleške ladje minirale Jonsko morje ter zaprle Patras ter Korintski zaliv. Na drugi strani pa so zaprle tudi dohod do Aten po morju. Admiraliteta javlja tudi, da je dobila diplomatske obvestitve, da plovejo po Donavi iz Slovaške veliki transporti nemških čet.

LONDON, 31. okt. Reuter. Nič uradnih vesti ni iz Grčije. Zato pa je veliko več vesti nevturalnih agencij, katerim pa se ne sme prisojati prevelike važnosti. Očitno imajo nasprotniki namen širiti vesti o britanski pomoči, potem pa, ko se izkažejo te vesti za neresnične, pride veliko razočaranje nad Angleži. Angleška vlada pa iz razumljivih razlogov noče ob-

javit obsega in mesta angleške pomoči Grčiji.

### VRSTA ITALIJANSKIH DEMANTIJEV

RIM, 30. okt. DNB. Na poučenem italijanskem mestu izjavljajo z ozirom na tendenciozno razširjene vesti v tujini, največ iz angleških virov o izkrcanju angleških čet v Solunu in na Krju ter na ostalih grških zaščitnih mestih, da vse te vesti niso resnične in se zato demantirajo. Prav tako neresnične in docela izmišljene so tudi vse vesti o grškem vdoru v Albanijo. Končno so enako izmišljene vse govornice o vstaji v Albaniji. Iz vse Albanije prihajajo vesti, da je bila italijanska intervencija proti Grčiji sprejeta z navdušenjem.

### Grški vojni obrambni sistem

CURIH, 31. oktobra. ZPV. Iz Aten poročajo, da se je sodelovanje med grško in angleško vojno mornarico že pričelo in bo v kratkem dobilo vidne izraze. Grčija razpolaga z velikim številom modernih obalnih baterij, katere ji je dobavila Anglija že prej. Na albanski meji ima Grčija dve glavni obrambni črti. Prva poteka od obrežja čez Janino v Lerin (Florino),

druga pa skozi pokrajino Prevezo čez Kosani v Voden (Edezo) ter se konča 50 milj severozahodno od Soluna. Italijanski sunki so usmerjeni v dve smeri: proti Janini in proti Solunu. Doslej se bijejo boji še vedno pred temi linijami, ki ne predstavljajo strnjene sistema kakor n. pr. Maginotova črta, ampak sistem utrd v različnih globinah.

### Prekinitev diplomatskih odnošajev

WASHINGTON, 31. okt. CBS. Po vesteh iz Rima, ki jih potrjuje tudi Nemški dopisni urad (DNB), je grški poslanik Politis zaprosil pri italijanski vladi za svoje potne dokumente, kar pomeni tudi uradno prekinitev diplomatskih odnošajev med Grčijo in Italijo. V Rimu pričakujejo, da bo tudi italijanski poslanik v Atenah z vsem diplomatskim osebjem takoj zapustil Grčijo, čim zapusti Politis z grškim diplomatskim osebjem Italijo.

### Vloga Turčije in Bolgarije

CARIGRAD, 31. oktobra. ZPV. Po poročilih iz raznih virov in krajev obstaja upanje, da bo mogoče italijansko-grški konflikt lokalizirati, lokaliziranje je pa nazadnje odvisno le od zadržanja Bolgarije in v nasledku Turčije. V Sofiji izjavljajo, da se Bolgarija ne bo mešala v ta konflikt, dokler bo Turčija ostala nevturalna, Turčija pa bo tudi stala ob strani, dokler bo Bolgarija ostala mirna. V tre-

nutku, ko bi se Bolgarija vmešala v konflikt, bi pa bila tudi Turčija prisiljena zapustiti svojo dosedanjo nevturalnost. Naloga Turčije je torej »nevturalizirati« Bolgarijo in omogočiti na ta način Grkom, da bodo mogli vso svojo vojno silo uporabiti proti Italijanom. Kljub temu bo Turčija podpirala Grčijo z vojnim materialom in drugimi dobavami.

### Diplomatska aktivnost v Moskvi

WASHINGTON, 31. okt. ZPV. Kakor poročajo angleški listi, posebno »Daily Express«, so v Moskvi v teku razgovori med nemškim veleposlanikom von Schulenburgom in sovjetskim zunanjim komisarjem Molotovom o novem položaju na Balkanu in Blžnjem vzhodu. V Kremlju je sploh mogoče opaziti živahno diplomatsko delovanje, ki je nastalo zaradi italijansko-grškega spora in možnosti nadaljnega razvoja dogodkov. Grški poslanik Dimantopoulos je konferiral včeraj tudi z angleškim veleposlanikom sirom Staffordom Crippsom, italijanski veleposlanik Rosso je pa obiskal nemškega ve-

leposlanika von Schulenburga. Sovjetski listi in sovjetske oddajnice ne objavljajo nobenih lastnih komentarjev h grško-italijanskemu sporu. Samo »Pravda« je včeraj objavila članek, v katerem poudarja izredni strateški pomen Grčije na Sredozemlju. Sicer se pa vsi listi omejujejo na objavljanje vesti iz Aten, Rima, Londona in Amerike.

### SOVJETSKA LETALA ZA GRČIJO

LONDON, 31. okt. Reuter. V Solun je prispelo 134 letal, ki so bila še pred časom naročena v Sovjetski zvezi. Od teh je 45 bombnikov, ostala pa so lovska.

### Italijanski in nemški komentarji

MILAN, 31. okt. Stefani. »Corriere della Serra« piše o položaju Grčije ter pravi, da je Metaxas s svojo okolico vsilil Grčiji politiko, ki ne odgovarja pravim interesom države. Nesrečno Grčijo je vrget v roke Angležem. Plutokratski tisk hoče prikazati sedanje dogodke kot napad na grško civilizacijo. Kljub vsem simpatijam do klasične grške zemlje in naroda pa ne moremo dovoliti, da bi v njej zavzela Velika Britanija pomorske in letalske baze ter tako ogrozila glavne prometne žile Italije.

RIM, 31. oktobra. Stefani. »Messaggero« piše o akciji Italije v Grčiji ter ugotavlja, da se mimo področja ob Kanalu in Egiptu odpira nova bojišča v Grčiji, onstran Jadrana. Grška je postala dejansko angleška posest, ker je slavila Londonu na razpolago svoje najboljše baze. Anglija je dala Grkom platonske garancije, kar pa Italija ne bo dolgo trpela. Italija je zahtevala okupacijo nekaterih strateških točk, bila je zavrnjena. Grčija lahko računa v teh bojih na vojsko pol milijona mož, ki je izvežbana po francoski vojni doktrini. Angleži hile širiti vesti o uporih v Albaniji, narod

se pa ne bo uprl, nego nudi pomoč v boju proti Grkom.

BERLIN, 31. okt. Stefani. Diplomatska politična korespondenca komentira izmenjani brzojavki med Churchillom in Metaxasom ter naglašja, da ni Anglija nikoli zamudila prilike, da v danem trenutku uresniči svoje načrte ekspanzivnosti na jugovzhodu Evrope. Zadnji dogodki so posledica neuspehov pred Dakarjem ter neuspele sabotaže petrolejskih polj v Romuniji, ki so jih zavarovale romunske in nemške čete s skupnim nastopom. V Londonu so se lotili novih nalog, poslali so na Blžnji vzhod Edena in »Daily Telegraph« je ob tej priliki pisal, da ne bo Velika Britanija ostala v tem delu Sredozemlja nikoli v defenzivi. Podtajnik angleškega vojnega ministrstva Cross je 21. t. m. celo naglasil, da se Anglija pripravljala na ofenzivo. Tudi minister za kolonije, lord Lloyd, je izjavil, da je britanska ofenziva blizu. Po radiu je celo dejala angleška letala napadla romunske petrolejske vrelce. Angleži pa zasedli važne strateške točke v Grčiji. »Times« so še 23. t. m. napisale, da je treba okupirati nekatere otoke v Egejskem morju. Vsi načrti Angležev so pa propadli, ker so se jim postavile dinamične sile osj po robu.

# Letalski napadi le v omejenem obsegu

V letalski vojni med Nemci in Angleži, kakor tudi med Italijani in Angleži ni bilo včeraj in ponoči večjih dogodkov, vendar so se obojestranski napadi nadaljevali brez prenehanja

## VČERAJSNJE NEMŠKO POROČILO

BERLIN, 31. okt. DNB. Nemško vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče uradno vojno poročilo: Neka vojna ladja, ki križari na visokem morju, poroča, da je potopila tri sovražnikove ladje, s skupno tonažo 18.400 ton. S tem je doslej potopljenih vsega skupaj 45.000 ton sovražnikovega brodogoja. Neka podmornica je potopila neko sovražnikovo trgovinsko ladjo za 10.500 ton. Eskadrilje bojnih letal so tudi včeraj vrgle mnogo bomb na London in zadele cilj, zlasti v Indijskih dokih in v okolici Waterloojske železniške postaje. Opazili smo nove požare. Bombardirali smo tudi druge vojaške objekte na južnem Angleškem, med drugimi vojno luko Portsmouth in neko municijsko skladišče. Pred Ramagatom smo zadeli dve ladji. Nato je nastal požar. Teh akcij so se udeležili tudi oddelki italijanskih letal. Zvečer smo z napadi na letališča v vzhodnih grofijah britanskega otočja razdejali hangarje in skladišča in zažgali mnogo letal. Čez dan so se večkrat vnele srdite letalske bitke. Ponoči so se napadi na London še poostrijli. V maščevanje za angleške nočne napade na gosto obljudene pokrajine Nemčije smo vrgli na London spet več 100.000 kg bomb. Na obeh bregovih Temze so nastali novi požari v dokih in industrijskih napravah. Eskadrilje so bombardirale tudi liverpoolsko pristanišče in industrijske predele Birminghama in Conventryja ter druge vojaške objekte v severni Angliji. Položili smo mine pred mnogimi bri-

tanskimi lukami. Britanska letala so preteklo noč letela nad Belgijo, Nizozemsko in Nemčijo. Njihove bombe, kakor poroča, niso prizadejale nikakršne škode na vojaških objektih. Zadeta je neka kmetijska hiša. Pri tem je našlo smrt 6 odraslih in 2 otroka. V drugih krajih je poškodovanih nekaj hiš. Mrtvih in ranjenih je nekaj ljudi, med njimi tudi nekoliko Nizozemcev. Sovražnik je včeraj izgubil vsega skupaj 47 letal: 19 letal smo zbili v zraku, 27 jih je pa sestrelilo protiletalsko topništvo, ali pa smo jih uničili na tleh. Pogrešamo 17 nemških letal.

## DANAŠNJA NEMŠKA POROČILA

BERLIN, 31. okt. DNB. Včeraj popoldne so naša letala, kljub slabemu vremenu, križarila nad delom Atlantskega oceana. Blizu irske obale so opazila 5000-tonski sovražni transportni parnik. Nemška letala, ki jim je poveljeval mlad poročnik, so ladjo napadla in jo zadela. Parnik se je potopil, posadka je bila še pravočasno rešena.

BERLIN, 31. okt. DNB. Včeraj so nemška letala nadaljevala z napadi na London in okolico. Znanemu letalcu, majorju Gallandu je uspelo, sestreliti tri sovražna letala. Od početka vojne je major Galland zrušil že 49 letal.

## ANGLEŽI O NEMŠKIH NAPADIH

LONDON, 31. okt. Reuter. Letalsko ministrstvo javlja, da so bili sinočni nemški napadi namenjeni v glavnem londonski pokrajini, srednji ter vzhodni Angliji. Napadi so bili v teku noči, pred zoro so prenehali. Niso bili večjega obsega in tudi niso

napravili pomembne škode. Angleška letala so med slabim vremenom napadla pristanišča ob Kanalu in naprave v zahodni Nemčiji.

LONDON, 31. okt. Reuter. Nocojsnji napad na London je bil kmalu končan. Škoda je majhna, žrtev je tudi malo. Angleških letal je izgubljenih 5, nemških pa 9.

## ANGLEŠKI LETALSKI NAPADI

LONDON, 31. okt. Unp. Navzlic snežnemu viharju so angleški bombniki izvršili napade na Berlin ter razne druge cilje v Nemčiji.

## VČERAJSNJE ITALIJANSKO POROČILO

RIM, 31. oktobra. Stefani. Italijanski glavni stan je izdal včeraj sledeče 145. vojno poročilo: Naše čete nadaljujejo prodiranje na grškem ozemlju, ko so strle odpor zaščitnih čet. V Severni Afriki so sovražna letala bombardirala Bardio in Tobruk. Ubita sta dva človeka, prizadejane pa je tudi nekoliko stvarne škode. V Vzhodni Afriki je sovražnik skušal z motoriziranimi oddelki napasti Kasalo in Sabderak, a smo ga zavrnili. Mi smo imeli le malo izgub. Sovražnikova letala so letela nad Asabo in povzročila manjšo škodo. Človeških žrtev ni bilo.

## PEŠČENI VIHARJI V EGIPTU

KAHIRA, 31. oktobra. CNP. Nove težave v puščavski vojni so nastale s peščenimi viharji, ki se že v obilici pojavljajo. Peščeni viharji skoro onemogočajo vsako akcijo s motornimi vozili, ker prisiljuje pesek, da šoferji ustavljajo stroje vsih 15 minut ter jih čistijo.

## Gibraltar pripravljen na boj

GIBRALTAR, 31. okt. Reuter. Oramba Gibraltarja je okrepljena z najtežjimi angleškimi topovi. Vse skalovje Gibraltarja je posejano s topovskimi cevmi, ki branijo vsak dohod s kopna ali morja. Skalnate kaverne so polne najrazličnejšega streliva globoko v hrib in trdnjavska garnizija je založena z vsem, tako da se bo lahko branila dolgo časa, ne da bi bila navezana na dovoz od zunaj.

MADRID, 31. okt. Stefani. Davi je

eksplozirala pred Gibraltarjem, v vojni lukni, neka mina in povzročila precejšnjo škodo. Neznano letalo je letelo nad trdnjavo in najbrž posnelo s fotografskim aparatom utrdbe.

GIBRALTAR, 31. okt. Reuter. Italijani so polzkušali torpedirati angleške vojne ladje v pristanišču, vendar je eno torpedo eksploziralo že pri vходу v pristanišče, drugo pa je prišlo na špansko obalo in tam eksploziralo.

## Italijani demantirajo mirovna pogajanja s Francijo

RIM, 31. okt. CBS. Zanikujejo se vesti o mirovnih pogajanjih med Francijo in Italijo ter se trdi, da Italija nikoli ne bo odstopila od svojih zahtev po Nicei, Tuniziji, Korziki in Džibutiju.

VICHY, 31. okt. Ass. Press. Podpredsednik in zunanji minister francoske vlade Laval se je zopet vrnil v Pariz, kjer bo ostal najbrže več dni. Na poučenem mestu zatrjuje, da bo nadaljeval pogajanja z zastopniki Nemčije. Glede odstopa francoskih oporišč na Sredozemlju izjavljajo, da o tem ne more biti govora. Ne zanikujejo pa vesti o pripravljenosti za odstopitev vojnega brodogoja silama osi. Čim tesnejše bo sodelovanje Francije s silami osi, tem ugodnejši bo njen položaj.

## POMEN LAVALOVEGA IMENOVANJA

ZENEVA, 31. okt. DNB. Imenovanje Lavala za zunanjo ministra smatrajo v Vichyju za važen dogodek. »Temps« pripisuje imenovanju politični pomen prvega reda, ki v sedanjih prilikah presega običajne rekonstrukcije vlad. Imenovanje Lavala za šefa francoske diplomacije sankcionira novo politiko vlade pod vodstvom maršala Pétaina. Laval je imel nalogo, da v popolnem soglasju s Pétainom pripravi teren za nemško-francosko sodelovanje. Njemu tudi zdaj pripade dolžnost, da pripravi najpovoljnejše pogoje za podrobno sodelovanje med obema državama.

## 26.000 ameriških letal za Anglijo

WASHINGTON, 31. okt. CNP. Roosevelt je včeraj govoril v državi Massachusetts ter izjavil, da je Velika Britanija doslej naročila že 14.000 letal v USA, nadaljnjih 12.000 pa jih bo v kratkem. Dejal je, da je angleško letalstvo danes neprimerno močnejše kot v začetku vojne. Prav tako pa se je povečala kapaciteta ameriških tovarn za letala.

Tovarne Boeing v Kaliforniji izdelajo 4 krat več letal kot pred vojno, Douglasove dvakrat, Curtissove pa 12 krat več. Skupno se je produkcija dvignila za 240%. Prav kmalu bodo USA izdelale 50.000 letal na leto. Pred 19.000 poslušalci je Roosevelt izjavil, da ne bo pošiljal ameriške vojske v Evropo.

## Iz ameriške volivne borbe

WASHINGTON, 31. oktobra. Havas. Predsednik Roosevelt bo končal danes svojo volivno kampanjo. Včeraj je došel v New England; obiskal je državo Connecticut. V Bostonu bo imel še velik govor. S tehnične strani je urejeno vse tako, da je Roosevelt stalno v stiku z Belo hišo v Washing-

tonu. Wendell Willkie bo imel velik govor v Baltimooru.

WASHINGTON, 31. oktobra. Reuter. Čeprav nova anketa o razpoloženju javnega mnenja dokazuje, da pridobiva republikanski kandidat Willkie simpatije, vendar je velik del političnih opazovalcev trdno prepričan, da bo

Roosevelt odnesel svojo tretjo zmago. Med novinarji so redki, ki upajo, da bo dobil Willkie vsaj 100 od 531 oddanih glasov. Willkie se še dalje poslužuje v svoji propagandi ugovorov proti sedanjji državni upravi, v kršitju tradicije, da se tretjič izbira isti kandidat in dalje naraščanja dolgov zaradi oboroževanja.

BOSTON, 31. oktobra. Reuter. Predsednik Roosevelt je imel v Bostonu svoj zadnji volivni govor. Prebivalstvo mu je priredilo navdušen sprejem, na zborovanju je bil govor neprestano prekinjen z vzplikanjem Rooseveltu.

## KITAJCI ZAVZELI NANING

CUNGKING, 31. oktobra. CBS. Kitajske čete so zavzele prelaz pri Lungčovu ter mesto Naning.

## VRAČANJE FRANCOZOV IZ ANGLIJE

WASHINGTON, 31. okt. DNB. Na poti v Anglijo je ameriški parnik »San Francisco«, ki bo prepeljal francoske državljane iz Velike Britanije v Marseille. V Angliji je blizu 6000 Francozov.

## AMERIŠKA PRIPRAVLJENOST V ŠANGHAJU

ŠANGHAJ, 31. okt. Stefani. Ameriški častniki v koncesiji Šanghaja so dobili nalogo, naj ne zapuščajo kasarn, ker morajo biti stalno v pripravljenosti.

## IZPUSTITEV NEMŠKIH INTERNIRAN-CEV V SIRIJI

CARIGRAD, 31. okt. DNB. Prva skupina Nemcev, ki so bili internirani v Siriji, skupaj 13 oseb, med njimi žene in deca, je dospela v dobrem razpoloženju v Carigrad. Vsi so izjavili, da so francoska oblastva v Siriji postopale dobro z njimi. Tudi ponašanje turških obmejnih organov je bilo korektno.

## JUBILEJ POSLANICE KOLONTAJEVE

STOCKHOLM, 31. okt. DNB. Ob desetletnici delovanja sovjetske poslanice Aleksandre Kolontajeve v Stockholmu ji je švedsko zunanje ministrstvo izrazilo priznanje za kulturno delo švedsko-sovjetskega zblizanja.

## NEMŠKI BAGER ZA PERZIJO

TEHERAN, 31. okt. DNB. Včeraj je začel obratovati velik bager, ki so ga zgradili v nemški ladjedelnici v Nemčiji. Stroj lahko dvigne velike količine peska na uro. Uporabili ga bodo v perzijskih pristaniščih.

## Nemška vojna ladja na Indijskem oceanu

BOSTON, 31. okt. CNP. Ameriški tovorni parnik »Excellency« je prispeel v Ameriko. Potniki vedo povedati, da je v Indijskem oceanu neka nemška vojna ladja potopila 6 tovornih parnikov.

BERLIN, 31. okt. CNP. Nemški viri poročajo o nemški vojni ladji, ki operira »na visokem morju« in ki je potopila 3 angleški trgovske ladje s skupno tonažo 18.400 ton. Vsaka označba ladje ter mesto operacij pa je ostala tajna.

## ROMUNSKO-MADZARSKI SPOR

BUKARESTA, 31. oktobra. Radot. Pooblaščeniki krogi demantirajo trditve budimpeštanskega radia, da je vodja madžarske manjšine, ki je ostala v Romuniji, predlagal Antonescu, naj bi se vsa manjšinska sporna vprašanja rešila po mešani komisiji, ki naj bi proučila tudi slanje Romunov v Madžarski. Vlada in nje predsednik nista dobila nikakega podobnega predloga.

## NOV ŠVEDSKI PROTEST V LONDONU

STOCKHOLM, 31. oktobra. DNB. Švedska novinska agencija javlja, da je švedski poslanik v Londonu dobil nalogo, naj pri angleški vladi vložijo protest zaradi ponovne kršitve nevtralnosti švedskega ozemlja po angleških bombnikih. Zahteval bo tudi odškodnino. Angleška letala so vrgla v terek bombe na Hälsingborg.

## LOPEZ NI BIL ARETIRAN

MEXICO CITY, 31. oktobra. DNB. Tu zanikajo vesti, da bi bil aretirani general Hector Lopez. Ministrstvo vojske zatrjuje, da ni izdalo zadevnega ukrepa o aretaciji generala.

## ANGLEŠKE NABAVE V ARGENTINI

BUENOS AIRES, 31. oktobra. CBS. Velika Britanija je sklenila kupiti pol milijona ton mesa ter 1 milijon ton koruze od Argentine za 160 milijonov dolarjev.

## FRANCOZINJA RODILA PETORČKE

LENS, 31. oktobra. Havas. Žena nekega rudarja je rodila petorčke. Štirje dečki in porodnica so zdravi, deklica je umrla.

## PAPEN ODPOTOVAL V NEMČIJO

CARIGRAD, 31. okt. CNP. Nemški poslanik v Turčiji Franz von Pappen je odpotoval nenadoma iz Ankare v Nemčijo.

## ZOGU JE V LONDONU

LONDON, 31. oktobra. CBS. Bivši albanski kralj Zogu je še vedno v Londonu, čeprav je dobil različna poročila iz Albanije.

## ITALIJANSKI LIST O AMERIKI

MILANO, 31. okt. Stefani. »Popolo di Roma« opisuje ameriška predsedniška kandidata ter pravi, da oba stalno zatrjuje, da USA ne bodo šle v vojno. Roosevelt povrh še trdi, da USA niso podpisale nobenega sporazuma s katero koli vlado. Govoreč o treh gasilcih, ki jih je Roosevelt poslal v London, pravi list, da bodo že imeli priliko spoznati, da je najboljši boj proti požaru sploh ga ne izzvati.



DUFF COOPER

angleški propagandni minister

Borza. Curih, 31. oktobra. Devize: Pariz 9,93%, London 17,10, Newyork 4,31, Milan 21,70, Berlin 172,50.

# Večna drama

Ulaško Kos

Zdaj mrak na zemljo tiho, tiho lega,  
na nebu zvezda drobna plameni  
in vetrič truden v sencah temnih bega  
od breze k brezi, ki ob njem drhli.

Pred mano lučke svetle zagorijo,  
al vsaka v mrzli sapi trepetá.  
Ob njih solzé srebrne se blestijo,  
brez konca, kakor zvezde sred nebá.

In grob krasi prav vsak cvetica bela,  
ob kamnih nemih krizantema spi,  
nocoj — kot da se vsa je razcvetelela  
mi božja njiva, črna prst dehti.

Ze zdavnaj so ljudje se izgubili,  
utihnil vzdih je in korakov udar.  
Grobovi so se v mrtvi molk utopili,  
le jaz ostal sem z njimi, star grobar.

Tak tiho, tiho pada mrak večerni,  
prek polja veter trudno šepeta,  
obraz mi boža, v dušo mi nemirni  
prinaša dih, ah, daljnega svetá,

odkoder lučke drobne migotajo,  
kjer vre življenje toplih, src ljudi,  
kjer ni grobov, le usta se smehljajo,  
in v pesmi mine dan in hlad noči.

Ah, tu je mir! Le v blede mesečini  
se sveti križ, ob križu kamen bel.  
Ugaša svečka, v hladni mre tišini  
s trepetom plámen droben, obdelel.

Ne vem, kak dolgo stal sem tam in sanjal;  
udaril zvon zamolklo je polnoč,  
nenadoma nad grobom vsakim sklanjal  
se bel obraz je, nemo váme zroč.

od vseh strani, in volle so zapekle  
v dno duše strašne, žgoče me oči,  
od vseh strani, ah, da bi vsaj kaj reklo,  
da davil ne bi molk me ta noči.

Od vseh strani... In vame dih ledent  
od belih senc čez grob je zdaj zavel,  
ni ko da smrt že stala bi ob meni,  
počasí mráz mi dušo je objel.

„Kaj hočete mi?“ hótél sem zavpiti,  
„ah, nočem smrti, revež sem, grobar!“  
Prinesel veter je šepet ubiti:  
„Živeti? Mar ni prekratek dar?“

In prek grobov šepet je šel strahotni,  
do lihih, svetlih zvezdic sred nebá,  
utrgal v brezah se drgét temotni  
je v noč, nocoj brez sna sreá, brez dna.

In znova so glasovi zašumeli,  
ledeni, mrtvi, kakor vetra dah:  
„Nekoč smo, slarce, kakor ti živeli,  
nekoč — a zdaj smo vsi le kost, le prah!“

„Sem bil mladenič, vere poln, življenja,  
sreč je pelo, vriskalo vse dni.  
Neznana bol bilá je, krik trpljenja,  
hitele ure v sanjah so noči.“

Preševal zvezde sem, gradil v oblake,  
in v žilah vrela sila je: mladost!  
Pa sem omahnil, vlonil v večne mrake,  
brez nje... In zdaj kot vsi sem prah in kost.“

Bilá sem svet, ki sladki vzcvete v gaju,  
kot zvezda, ki se v noči zaiskri,  
hotela piti sem življenje v maju,  
živela večno mlada srečne dni.

Pa me je strla smrt, da sem uvela,  
omamila ni je mojih žar oči.  
Obup ne ganil, ko me je objela,  
da zdaj kot vsi sem prah, le kup kosti.“

„Otrokom malí dala sem življenje,  
pod srcem v bóli sem, nosila plód,  
vse dala sem, vse, da bi le trpljenja,  
šlo mimo njih, za srečno svetlo pol...“

Pa me je vzela smrt; zaman prosila  
sem: „Glej otroke! Malí, bedni so!“  
Ni jok je ganil, zemlja me je skrila,  
za večno je ugasnilo okó.“

„Bogat sem bil, ah, vse biló je moje,  
zlató, zlató so grabile roké,  
pa je prišla! Zaman zaklade svoje  
pomajal sem, samó za uri dve;“

In vzela me je, v večnost, in neznanó,  
kot drug da tukaj v prah zdaj trohnm.  
Ko so ostali zlasti tam, za mano,  
za druge čast in blesk in slava z njim...“

„Ubog sem bil in moral sem oditi,  
pustiti ženo samo sred svetá...“  
„Zakaj sem moral otrok se roditi?  
Preveč biló je bóli in gorja.“

„Dovolj, dovolj!“ zavpil napol sem blazen,  
a bolj in bolj je vreló z vseh strani,  
ob mene s kóso bela se prikazen  
dotakne zdaj, ledena zadržti:

„Pripravi starce se, že čas je iti!“  
Pokril razbeljeno je čelo hlad,  
roké začele so zemljó grabiti,  
za grob... Ah, kak nehál bi rad,

pa vedno bolj in globje jamo  
kopali prsti hladni so kot led,  
in vedno bolj se sklanjala nad ramo  
neznanke kosa je, povsod me bled

je žgal obraz, mrtvaški nad grobovi,  
in od povsod ugasel, mrtvi smeh:  
„Zdaj ti kot jaz! Ho, mrzli so domovi,  
kaj se bojiš?! Saj čakajo vas vseh...“

Ne morem več... Omahnil sem kraj jame.  
Tedaj v zvoniku zvon je zadonel,  
in nič več niso sence zle váme  
obraz neznanke moje bol,

na nebu luna svelta je bledela,  
nad kamni je ugašal njen prámén,  
v pritažnem vetru breza je drhtela,  
čez nočni mir trepet je plaval njen.

... Sem sanjal mar? Ah, ne, saj bil sem  
buden!  
„Življenje, da, mar ni le kratek dar?  
Le večna drama, v njej omahneš truden,  
na koncu póti čaka le grobar.“

„Le kdaj je v njej le ena ura srečna?“  
sem v tiho, nemo noč zašepetal.  
„V ljubezni, ki je v sreči, človek, večna!“  
neznani glas odgovor je dajal.

Ozrl sem se, ob zidu stal visoki  
je križ in nemo rasel v noč.  
Nasmehnil sem se, sklenil mrzli roki  
k molitvi sem, v pokoju smehljajoč.

Ah, kmalu bodo zvezde obledele,  
tako sem truden, kmalu bom zaspal.  
Grobovi spijo, spijo rože bele,  
nič več ve vem — oh, zdaj bom dolgo  
spal.

## Pridnost slovenskega kmeta in njegove družine

Vladimir Kreft

Slovenski kmet do danes še ni imel primerne eksistenčne stabilnosti. Priznati sicer moramo, da so bile tudi za kmeta dobe, v katerih je lahko zmanjšal svoje skrbi in težave, toda te so bile nepričakovano kratke ter so zapustile za seboj prej slabe, kakor dobre posledice. Kmet ni špekulant in konjunkturist in njegova zemlja tudi ne prenese raznih eksperimentov. V bojazni za svojo zemljo, ki mu je največja svetinja, se zato brani raznih novotarij, med katerimi bi mogoče nekateri tudi bile za njegovo gospodarstvo dobre. Vzrok temu so slabe izkušnje z poedinimi poizkusi, kmetov konservativcem, največ pa pomanjkanje potrebnih denarnih sredstev za zboljšanje gospodarstva. Napačno pa je, če kdo še tudi danes trdi, da se večina kmetov še vedno, kakor nekdanj, brani poslušati nasvete izkušenih strokovnjakov. Če jih v zadostni meri ne upošteva, ima zato gotovo zelo tehtne vzroke.

Kmetija je največja loterija, ki vedno igra in zelo redko zadene. Skrb in težava sta dobro jutro in lahko noč kmetovega življenja. Želja po dobri letini je prvo voščilo za Novo leto: staro leto pa

se pri kmetu vedno poslavlja z istimi besedami: »Daj bog, da bo drugo leto boljše od letošnjega.«

Katero od gospodarstev je tudi toliko odvisno od narave, kakor kmečko? Nobeno! Vsak drug gospodarski obrat lahko kupi n. pr. sirovine drugje, če jih ne dobi doma. Kako naj kupi kmet, ko nima dovolj denarja, da bi nadoknadil škodo, ki je nastala zaradi slabe letine? Če pa kateri že denar ima, mora kupiti primanjkljaj zelo drago.

Za kmeta moraš biti rojen, pravi ljudski glas. Resnične so te besede, ker kmet mora biti skromen, vzdržljiv, odporen in potrpežljiv. Pomladi, poleti in jeseni ga vežejo nase naporna dela in opravki, ki so premnogokrat v zvezi z nevšečnostmi vremena. Kmet tudi v zimi ne miruje. Vedno najde delo in četudi je zima mraz, ga lahko vsak dan najdeš zunaj pri opravkih.

Nihče tudi ne more reči, da tudi za kmeta ne nastopijo dobre letine, toda teh je malo in nekaj dobrih letin, ne more odtehtati ene slabe. Naš kmet pravi: »To, kar prodam je poceni, kar kupim je drago.« V tel besedah se izraža vsa skrb

kmeta in njegove družine. Dejstvo je, da so kmetovi pridelki takrat dragi, ko jih ima malo, in še sedanja vojna, ki je cene kmetovim pridelkom dvignila, je pokazala, da glavni izkupiček od dviga cen zopet ne pripada kmetu.

Po vsem tem moramo ugotoviti, da je pridnost slovenskega kmeta in njegove družine brezmejna. Med našimi kmeti ni bogatašev, kolikor si je kateri izmed njih prihranil nekaj denarja, še danes od tega nima koristi. Nič ni zato tudi posebnega, če je dr. Vogelnik v gospodarski reviji »Tehnika in gospodarstvo« ugotovil, da je bilo leta 1900 samostojnih posestnikov še 128.522, leta 1932, pa že samo 17.799. In koliko je samostojnih še danes? Torčje vsa pridnost in marljivost slovenskega kmeta, z njegovo skromnostjo vred, ni mogla preprečiti zmanjšanja števila samostojnih kmetijskih obratov.

Kdo je kriv temu stanju pri našem kmetu? Kmet gotovo ne. Njegovo gospodarsko življenje se mora ravnati po zakonih in uredbah ljudi, ki s kmetovim življenjem nimajo nič skupnega.

Nedavno sem čital, naj se kmetu, ki ne zna ali noče upravljati svojega imetja skladno z interesom skupnosti, odzame zemlja. Mi, ki živimo na deželi, ne vidimo opravičenosti v tej zahtevi. V preteklosti se slovenski kmet ni mogel pregrešiti zoper interese skupnosti, katere glavni del sam predstavlja. Njegov položaj do danes je bil vedno podrejen, v ničemer odločujoč, bodočnost pa si hoče graditi skupno z interesom skupnosti in če se bo pregrešil zoper ta interes se bo istočasno pregrešil tudi zoper sebe.

Do danes še tudi nikjer ne vidimo, da bi se interesi skupnosti v zadostni meri vzpostavili. Pri nas se pogoji za ustvaritev tega dela šele ustvarjajo. Slovenski kmet tudi ni glavni krivec, če se n. pr. njegov poljedelski obrat ne more primerjati z onimi v nekaterih drugih državah.

Mladi delavci kmečkega gibanja smo prepričani, da bo slovenski kmet med prvimi, ki bo intenzivno sodeloval pri gradnji interesov skupnosti. On na to graditev že dolgo čaka! Današnje mišljenje kmeta, posebno mladega kmečkega rodu, je tudi jamstvo, da se kmet vedno bolj in bolj sproščuje napačne vzgoje preteklosti in postaja miselno samostojen človek, ki so mu pravičnost, poštenost in delavnost že od nekdanj merila za odmero plačila.

Zemlja in kmet sta nerazdružljiva. Slovenski kmet pa bo z veseljem pozdravil vse stvarne ukrepe v gospodarstvu, ki bodo jamčili, da se bo donos njegovega obrata povečal. To je tudi razumljivo: s povečanjem donosa se bo tudi zboljšal njegov gmotni položaj.

Rešitev kmečkega vprašanja naj se torej ne smatra več kot trenutna politična zadeva, nego kot zadeva, katere pravična rešitev bo trden temelj naše države.

## Nemci so zadovoljni z Jugoslavijo

»Vest iz ameriškega vira, da je med Nemčijo in Jugoslavijo došlo do napetosti, je nalezela na službenem mestu na posmehljive komentirje, ker tu ne vidijo razlogov, ki naj bi bili osnova takšnih fantazij. Tudi druge anglosaške vesti, ki se tičejo odnošajev Beograda do Berlina in Rima, so sprejete na uradnem mestu z izjavo, da so stiki z Nemčijo in Italijo prijateljski in da se zaradi italijanskega spora z Grčijo niso izpremenili. Na odločujočem mestu v Berlinu so sprejeli z zadovoljstvom demanti, da ni bilo izredne seje jugoslovanske vlade v zvezi z

novimi dogodki na Balkanu, prav tako tudi izjave odločilnih v Beogradu, da so vse tuje kombinacije glede napetosti na jugovzhodu zaradi novih zapletljajev izmišljene, zlonamerne intrige, ki nimajo z mirnim zadržanjem Jugoslavije nobenih zvez. V Berlinu po takšnem zadržanju Beograda že v naprej izključujejo možnost, da bi bila Jugoslavija potegnjena v konflikte, ki nimajo z njenimi življenjskimi interesi nobenih zvez«, poroča beograjsko »Vreme« po svojem dopisniku iz Berlina.

## Dr. Maček bo narod obvaroval vojne

Na skupščini vseučiliške mladine HSS v Zagrebu je ravnatelj Gospodarske Sloge dr. Tomašič naglasil, da »si hrvatski narod trajno želi, imeti svoj sabor. Hrvatski sabor bo sabor reda. Disciplinirani smo tako, da nas niti najtežje mednarodne prilike ne morejo motiti, da bi ne mogli izvesti sabornih volitev. Trdno smo pa tudi prepričani, da bo dr. Maček uspe, obvarovati hrvatski narod pred vojnimi strahotami. On pač najbolje pozna želje hrvatskega naroda, kakor tudi strahote vojne. Mi smo nevtralni, hrvatski narod noče aktivno sodelovati v vojnem obračunavanju in tega tudi nihče od nas ne more terjati. Sodelovati hočemo pri gospodarski in politični obnovi Evrope, ki se zdaj ustvarja. Pri tem hočemo sodelovati z vsemi činitelji, ki prihajajo v poštev, predvsem z našimi sosedi. Hrvatsko domovino moramo ohraniti celo in jo takšno vključiti v okvir nove Evrope. Tako bo imel v njej hrvatski narod ter z njim povezana inteligenca svojo besedo, da bomo lahko uredili svojo domovino po načelih človečnosti, pravičnosti in svobode.«

### DR. MAČEK V AVDIENCI

Knez namestnik Pavle je včeraj sprejel dr. Mačka v avdienci. Dr. Maček je imel v Beogradu tudi več važnih konferenc z ostalimi ministri in veljaki ter gospodarstveniki.

Svoje parnike na Sredozemskem morju bo imela tudi Madžarska. Paroplovno društvo v Budimpešti je naročilo pri tvrdki GANZ pet parnikov, ki bodo pluli med Madžarsko in vzhodnim Sredozemljem.

Za 30 milijonov funtov šterlingov se je povečal izvoz Indije v prvem letu vojne z Anglijo.

## L. Adamič: Slovanski narodi bodo temeljna sestavina

Znani pisatelj, slovenski izseljenec iz Blata na Dolenjskem, Louis Adamič je zdal v Ameriki (USA) obširnejši spis o raznih narodnostih, ki živijo v okvirju severno ameriških državnih držav. V tem spisu ugotavlja Adamič, da živi v USA še 350.000 Indijancev domorodcev, 13 milijonov črncev, 250.000 Kitajcev in Japoncev, 8 milijonov Slovanov, okoli 7 milijonov Nemcev, 4 in pol milijona Italijanov, 3 milijoni Skandinavcev, okoli

pol milijona Francozov in francoskih Kanadcev ter prav tako številno Mehicanov, Madžarov, Litvancev, Fincev, Nizozemcev, Švicarjev in Grkov ter 3 in pol milijona Ircev. Po veroizpovedi so na prvem mestu protestanti, koj za njimi pa katoličani, ki jih je 22 milijonov. Pravoslavcev je 6 milijonov. Zelo pa je poraslo število Židov, ki je že doseglo 4 milijone.

Izmed raznih ameriških »manjšin« je

torej ena najmočnejših slovanska. Pisatelj Adamič pa se je lotil kaj nehvaležne naloge, da namreč vse ameriške »manjšine« zvari v enotno ameriško narodnost. V ta namen je bil osnovan Splošni svet za ameriško narodno edinstvo (Common Council for American Unity). Težka naloga, toda Adamič upa, da jo bo moči uspešno rešiti.

**Ne pozabi naročnine!**

**Chlorodont**  
zobna pasta

12 milijonov ton premoga se je obvezala Nemčija dobaviti Italiji. Od tega je šlo čez alpske prelaze samo v maju 987.000 ton.



## Novice

## Preskrba šol z drvni in premogom

Kmalu bo tu trda zima, ko bo treba po šolskih učilnicah temeljito kuriti. Zato je sedaj aktualno vprašanje oskrbe šol s kurivom. Lanskoletna izkušnja, ko so marsikje šolski otroci prezebali in ko so bili ponekod razredi zaprti po mesec dni, odločno narekuje nakup večje količine drv in premoga. Toda lani so bila drva po 50 do 80, dočim so sedaj po 100 do 180 dinarjev. Velika razlika, saj pomenja 100 in še več odstotno podražitev! Njeni vzroki so znani in zato v to ne bomo

vrtali.

Čeravno je dejstvo, da so drva podražena, že dolgo znano in, čeravno so bili merodajni o tem že zdavnaj obveščeni, so vendar postavke šolskih proračunov za nakup kuriva še vedno takšne, kakršne so bile prej. Prošnje za naknadna zvišanja so bila doslej zaman! Mnogi apelirajo na kmete, češ, naj dajo šoli drva ceneje z ozirom na izjemne razmere. Toda, kako moremo zahtevati takšno širokogrudnost in uvidevnost od človeka,

ki je prišel po dolgih letih do malo boljše izkupičke in, ki so mu morda drva v tej draginji edino prodajno blago!

Popolnoma drugače je treba rešiti to vprašanje. Ne krčiti izdatkov tam, kjer je prizadeto zdravje otrok in kjer lahko trpi redno šolsko delo! Za kurivo naj bodo oskrbljeni zadostni izredni krediti in to v najkrajšem času, tako da nas ne bo prehitela zima. Za našo šolo mora biti dovolj denarja tudi danes, čeravno so izjemne razmere!

## Pomoč poplavljeni Pesniški dolini!

Težko je najti pokrajino, ki bi bila letos tako pogosto prizadeta kot je Pesniška dolina. Predvsem je to oni del doline, ki leži ob srednjem, nereguliranem toku reke Pesnice. Naliv v eni sami noči je zadostoval, da se je drugi dan ta dolina znašla pod vodo vse do vzhodij bližnjih gričev in hribov. Žalosten pogled na ta že sedmi letošnji potop naše doline! Še huje pri srcu pa je onim, ki vedo, kaj vse jim pokriva in ogroža ta voda! Na prvem mestu so to poljski pridelki, ki so radi vednih vremenskih neprilic še ostali nespravljivi na poljih. Tako je še na poljih mnogo koruze, mnogo pese, skoraj vsa repa, buče, fižol; vmes tudi ajda. Celo nekaj krompirja je še ostalo zunaj in to zlasti tam, kjer so z njim radi prevelike zemeljske mokrote morali čakati. Velike površine doline pa so še izza prejšnjih poplav bile pokrite z vodo in močvirjem, česar doslej nismo zaznamovali v naši dolini. Tako nam letošnje poplave ustvarjajo velike, nove površine trajnih mlakuž in močvirij tam, kjer teh doslej še ni bilo! Tako izginjajo naglo kulturna zemljišča, v zemljiških in davčno-katasterskih knjigah in zapisnikih še vedno zaznamovana kot travniki, polja itd. Toda njihov donos je: voda, blato in smrad!

Poljski pridelki letos v vseh krajih trpe na gnilobi, kaj šele v naši letos trajno poplavljeni Pesniški dolini! Travniški pridelki je le nekaterim zgodnjim spravljalcem rešil nekaj sena, ostali imajo namesto sena le steljo. Še huje je bilo z otavo, ki jo je po večini oblatila ali celo odnesla voda! Najhuje pa je sedaj s pašo, na katero so stavili naši živinorejci zadnjo nado! Sedaj je tudi ta izgubljena! In naša itak redkoštevilna živina bo morala iz hleva! K vsemu temu se pridružuje še tretje gorje! Čakali smo vse dosedaj, da se zemlja bolje usahne ter bomo lahko pričeli z oranjem in ozimnim sejanjem. Le redki so lahko nšli s tem delom in to le tisti, ki imajo zemljišča vsaj malo višje in varneje pred vodo. V

dolini sami je bilo to nemogoče! Novembar je tu in z grozo se vprašujemo: Kdaj spravimo ozimino v zemljo za prihodnje leto? Lani slaba, letos slaba letina, za prihodnje leto pa niti posevkov ne bomo imeli!!! Odkod potem kruha, odkod ži-

## Ban Hrvatske — gospodarski diktator

Posebna uredba pooblašča bana Hrvatske, da sme odločati o ustanavljanju, poslovanju, odtujitvi in likvidaciji vseh vrst gospodarskih podjetij v banovini. S to uredbo, ki je stopila včeraj v veljavo, je dobil ban neomejeno pravico posegati v gospodarstvo na Hrvatskem. S posebnimi uredbami je prepovedano tudi sklicavanje glavnih skupščin delniških družb

vila za nas in našo živino! Rotimo vse merodajne, da resno upoštevajo nujnost regulacije Pesnice, katere poplave nas silijo v pomanjkanje. Prizadetim je nujno potrebno priznanje davčnih olajšav ter preskrba brezplačnih ali cenejših življenjskih potrebščin!

in popolno nadzorstvo nad lastniki delnic. Nove uredbe komentirajo predvsem kot ukrepe proti židovskemu kapitalu in begu kapitala v južne predele. Pravijo tudi, da je to le začetek reorganizacije hrvatskega gospodarstva, ki bi naj privedla do nacionalizacije vsega hrvatskega gospodarstva.

## Učitelj Karl Mavrič — 60 letnik

Šest križev si nalaga z jutrišnjim dnem na svoje rame upokojeni šolski upravitelj Karl Mavrič in stopa še vedno čil in zdrav, poln delavnosti v sedmega. Rodil se je v Ljutomeru. Kot 19 leten mlad učitelj je začel orati ledino v Križevcih pri Ljutomeru, nato pa služboval v več krajih Prlekije in slednjič od 1. sept. 1918 naprej v Gornji Radgoni, kamor je prišel na službovanje ravno ob času, ko je meja nujno potrebovala narodno zavednih mož, kakršen je ravno naš jubilat. Povsod, kjer koli je služboval, ni bil samo vzor narodnega učitelja med židovi šole, temveč je deloval mnogo tudi izven šole. Ob prevratnih dneh je bil imenovan za gerenta bivše trške občine in nato pri rednih občinskih volitvah leta 1922 izvoljen za prvega slovenskega župana. Kot javni nameščeneec pa tega ni mogel prevzeti. Bil pa je član občinske uprave bivše trške občine. Ob prevratnih dneh je bil član krajevnega narodnega sveta, predsednik lokalne Narodne odbrane, ki je bila ustanovljena za zaščito naših interesov pri določitvi državne meje. Bil je

član konzorcija takrat ustanovljenega prvega slovenskega časopisa »Murske Straže«, reorganiziral je gasilsko četo, sodeloval pri vseh naprednih društvih in humanih organizacijah. Svoji stanovski učiteljski organizaciji ljutomerskega sreza pa je predsedoval dolga leta vse do svoje upokojitve, sodeluje pa še sedaj.

## Jesenska letina v Prekmurju

Zdaj ko ima z njne boljše cene, so prekmurska polja slabo obrodila. Kmetje so zasejali kar največ ajde in prosa, da bi lahko vsaj nekaj več prodali ter tako oblekli sebe in družino. Toda tudi največji posestniki so namlatili komaj do 16 meterskih stotov. Povprečno so pridelali na oral manj kot 3 stote. Samo prosa so pridelali nekoliko več. Lansko leto so pridelali 7 stotov na oral. Tako si nekateri, ki so v svojem pomanjkanju računali z izkupičkom jesenskih pridelkov, nikakor ne bodo mogli nabaviti obleke in obutve zdaj na zimo in to kljub temu, da so ce-

ne kmetijskim pridelkom sicer razmeroma visoke. Imajo komaj toliko, da bodo mogli prihodnje leto spet sejati.

Sneg je po Prekmurju polomil in poškodoval mnogo dreves. Tudi precejaje in koruze je pokopal pod svojo odejo. Največ škode pa je v mladih akacijevih gozdovih in po poljih, na katerih stoji voda. Zasejana je šele polovica minimalne površine. V vodo in razmečana tla ni mogoče sejati. Zato je velika nevarnost, da bo prihodnja žetev še slabša od letošnje.

RUBY M. AYRES:

## DRUGI MEDENI TEDEN

ROMAN

23

Bila je lepo oblečena. Poudrila mu je roko in se zraven ljubko smehljala.

— Jimmy! — je tiho vzkljnila.

Ze je hotel priskočiti k njej ter jo objeti in poljubiti, ali zadnji hip se je premagal. Drhteč je odstopil za korak.

— Zakaj, zakaj ste vendar prišla? — se mu je izvilo iz grla.

In spet se je nasmehnila.

— Jimmy, kako nevljuden ste vendar! Podoba je, da vam je hudo neprijetno, ker me spet vidite. Jimmy, mislila sem, da boste vesel mojega obiska...

Stopila je k njemu ter ga prijala za roko in naslonila glavo na njegovo ramo.

Poskušal se je prisiliti, da bi je ne pogledal ter ji odmaknil roko, a ni mogel. Prehudo mu je razbijalo srce. Zdelo se mu je, da ga zadoši.

— Ah mi ne odpustite? — ga je tiho vprašala.

Odmaknila se je ter se mu zagledala v obraz z lepimi očmi. Jimmy pa je še vedno buljil čez njeno ramo proti vratom. In le rahel nasmeh mu je preletel obraz.

— Kdo bi govoril o odpustanju, kaj? — je poskušal spregovoriti. — Odslovila ste me. Lagala ste mi, da se me odkrižate. Tu vendar ne more biti govora o

nekem odpustanju, mar ne?

Cynthija je bila nekoliko v zadregi, ki jo je skušala prikriti z nasmehom. Prijela ga je za glavo ter takorekoč prisilla, da ji je pogledal v oči. Povzpela se je na prste in ga poljubila.

— Žal mi je, — je dejala nežno. — Žal mi je, da tega ne morem povedati. Jimmy, odpustite mi. Dovolj sem že bila kaznovana. Ko bi vedeli, kako sem nesrečna.

Jimmy je stal kot okamenel. Z grozo v očeh jo je gledal. V očeh so ji bleščale solze. Debeli solza je spolzela z vek ter mu kanila na roko.

Jimmy je le s težavo izpregovoril:

— Kaj kaj ste mi vendar hotela reči?

Roke so ji padle k bokom in boleče je zaprla oči.

— Žal mi je. Rada bi vam povedala, da mi je vseeno, četudi niste bogati. Jimmy, Jimmy, raje imam tebe kot vse bogastvo na svetu. Kaj mi hasne, da sem bogata kot Krez, toda brez tebe.

— Cynthija! — je vzkljnil Jimmy in jo pogledal. Toda v njegovih očeh ni bilo radosti, ki jo je pričakovala. Obrnil se je in naslonil na kamin.

— Jimmy! — je šepetala njegovo ime.

— Jimmy, kaj je vendar? Ali me sovražite? Mislila sem, da vas bom mogla osrečiti. — Prijela ga je za roko ter nanjo naslonila svoj obraz.

Jimmy Chaltoner pa se ji je iztrgal z nejevoljo.

— Prepozno! Prepozno! — je dejal.

— Prepozno? — je Cynthija ostrnela. Kako to mislite? Da mi morda ne morete odpustiti? Znabiti ste hudi in razburjeni?

— Prepozno je! — je rekel brezumno.

— Oženiti se moram. Zakaj ste me odgnala, zakaj? — je še tesnobno pristavil.

— Oženiti da se morate... vi? S kom? Odgovoril ji je z jedva skrito nejevoljo:

— To je vaše delo, vaša krivda. Pogonala ste me v obup, ko ste me odslovila... jaz pa, jaz, je za nekaj trenutkov prekinil. — Povedal sem vam že, da sem se tisti večer srečal s svojimi nekdanjimi prijatelji, ko ste vi... no, pa sem se zaročil z njo... s Kristino. Od mladih nog sem jo že poznal. Zaprotil sem jo za roko. Pojutrišnjem bo svatba.

Cynthija ni mogla do besede. Prebledela je kot lilije, ki jih je imela na nedrht. Kaj takega bi ji še v snu ne prišlo na misel. Jimmy zaročen?! Ta Jimmy, ki ji je tisočkrat prisegal, da mimo nje ne bo ljubil nobene žene na svetu. Izbruhnila je v protest.

— Ne, ne! To ni mogoče!

— Res je, kar sem vam povedal. — je dejal Jimmy uporno. — Res je!

Ta hip ji vendar kaj drugega ni mogel reči. Kako naj bi vendar slutil, da se še

## Naročajte

»Večernik«!

Najcenejši dnevnik v Sloveniji. - Mesečna naročnina po pošti

samo 14 din

Posamezna številka v prodaji

samo 1 dinar

Kupujte »Večernik«!

## Pridelek koruze znaša 60 milijonov stotov

Po podatkih novosadske produktne borze je letošnji pridelek koruze odličen tako glede količine, kot glede kakovosti. Računajo, da bo celotni pridelek koruze v državi znašal okrog 60 milijonov meterskih stotov. Na trgu vedno bolj ponujajo umetno sušeno koruzo letošnjega pridelka, za katero povprašujejo največ konsumenti v Sloveniji. Za staro koruzo je manj ponudb. Stara koruzo je notirala na borzi v preteklem tednu 340 din, umetno sušena koruzo pa 265 din. Trgatev koruze je v glavnem že zaključena povsod, izjemo tvorijo le nekateri predeli kot n. pr. Srem, kjer pa je tudi tik pred zaključkom.

in Mast za SSSR. Med sovjetskim trgovskim zastopstvom in ministrom trgovine so v Beogradu pogajanja za izvoz večje količine masti iz Jugoslavije.

kaj vrne k njemu. A še sedaj ni mogel verjeti, da mehi resno. In spomnil se je onega večera v njeni garderobi, ko mu je tako spretno lagala. Znabiti igra tudi sedaj lepo komedijo, ker bi ga rada spet pridobila, da se znova z njim ponorčuje.

— Stvar bo pač treba razložiti onemu dekletu. Saj vas vendar ne more imeti rada. Dejal ste mi, da vas že leta in leta ni videla. To je, to je skratka nemogoče! — Pristopila je k njemu. — Povejte ji vse, pojasnite ji. Morda bo radi tega zahtevala odškodnino, toda...

Cynthijina namera se mu je prvi hip zdela nemogoča, nizkotna. Pomislil je na Kristino. Da, saj ve, da bi ga Kristina ne silila, naj izpolni obljubo. Toda... Pred seboj je videl Kristinini blede obraz. Skoraj zavpil je:

— To ni mogoče... prepozno ste prišla. V četrtek se poročiva, vse je že urejeno. Prosim vas, Cynthija, ne govorite več o tem. Vi ste kriva, da sem storil ta korak. Prepozno je, zdaj besede in obljube ne morem prelomiti.

Vrgla se je k njemu. Poskusila ga je objeti okoli vratu, toda Jimmy se je uprl. Stisnil jo je za roko ter vrgel glavo nazaj, da bi je ne dosegla.

— Prepozno je, Cynthija, ali čufete, prepozno! Svojo možato besedo sem dal! Za nič na svetu je ne prelomim. Ničesar mi ne morete očitati... Svoje življenje bi dal, da se je vse to zgodilo že pred nekaj dnevi. Toda sedaj...

(Dalje.)



## Zanimivosti

## V Pragi na dan Vseh svetih 1713

Zgodba o črni kugi, ki je pobrala na Češkem 600.000 ljudi

Ob koncu 17. in začetku 18. stoletja je bila Praga v žalostnem stanju. Posledice tridesetletne vojne so ji vlnile pečat pomanjkanja in bede. Večina hiš je bila v razvelinah. Ko so jih odstranili, so na njih mestih nastali majhni parki in vrtovi. Se huje pa je bilo, ko se je v Pragi 1713 razširila črna kuga, ki je naravnost razredčila že tako maloštevilno meščanstvo. V dveh tednih je pobrala nad 20.000 ljudi samo v Pragi, v vseh čeških pokrajinah pa kar 600.000. Kdo je takrat zanesel v Prago grozno kužno morniko, še danes ni znano. Mestna kronika pa pripoveduje o tem sledečo zgodbo:

Na dan Vseh svetih 1713 se je pozno zvečer ustavil pred gostiščem v Dolgi ulici št. 729 jezdec na črnem konju. Plašč in klubok je imel premočen, konj pa je od upehanosti jedva stal na nogah. Veleter je žvižgal po pusti ulici, po nebu pa so se podili fantastični črni oblaki. Neznanec je dolgo razbijal po vratih predno so se odprla. Dremavi krčmar je osorno zavrnil poznega gosta, ki pa se ni dal zlepa odgnati. Stisnil je krčmarju vrečico zlata, nakar je smel šele vstopiti. Krčmar je odpeljal konja v stajo. Tujcu pa je z leščerbo posvetil v obraz. Toda groza, videl je mrtvaško blede obraz tuja. Upadle črne oči in tanke brezkrvne ustnice so ga stresle po vsem životu, ali rekel ni ničesar. Ko se je vrnil iz staje, je poklical sobarico. Prihitela je s svetilko ter ožvedla poznega gosta v sobo. Dekle je bilo močno, prikupno ter dobrega srca, saj se je skrbno zavzelo za gosta. Neznancu je bila všeč. Približal se ji je ter jo z roko objel okoli pasu. Prišel ji je dvoriti, laskal je njeni lepoli ter jo vprašal po imenu. »Agata, mi je ime!« mu je rekla in se mu izrgala. »Kar bo v moji moči, vam bom ljubeznivo postregla, vaše laskanje in hvalisanje pa odklanjam, ker sem revno dekle, dočim ste vi gotovo plemič, ki mu je namenjena plemenita gospa. Dobro vem, da se iz mene samo norčujete!« — »Moliš se, lepo dekle. Moje besede so bile resne in verjamim mi da boš ti prva, ki jo bom za ljubeznivost, s katero mi strežeš nagradil kot je moja navada!« — ji je dejal tujec medtem ko je netila ogenj v peči.

Ko pa je tujec odložil plašč, je dekle pretresla groza. Pred njo je stal v črno

obleko odet upadel in shujšan mož, čigar glava je bila kakor mrtvaška z osušeno kožo, roke in noge kot palice. Zakričala je in hotela zbežati iz sobe. Ta hip pa jo je trdo prijel koščena roka ter jo potegnila sredi sobe. Nihče bi ne mogel verjeti, kako silna je bila ta roka brez mišic. Neznanec je dekle objel čez pas, jo nagnil nazaj in poljubil. Dekle se je branilo ter klicalo na pomoč.

Ali pomoč je prišla prepozno. Čim je krčmar zaslišal krike, je s svetilko v rokah prihitel v sobo. Na tleh sredi sobe je našel umirajočo dekle. Neznanec pa je izginil kot bi ga požrla zemlja. Čez nekaj trenutkov je dekle izdihnilo. Njen obraz je posinil, na vratu pa je imela

sinje podplutbe. Poklicani zdravnik je ugotovil smrt zaradi črne kuge.

Zgodba se je ko blisk raznesla po mestu. Sobarica Agata je bila prva žrtev kuge, ki je nato vse leto kosila po Pragi in čeških deželah, ne da bi razlikovala med revnimi in bogatimi. Mrličev je bilo na kupe, tako da duhovniki niso utegnili vsakemu posamezniku podeliti svete zakramente, grobarji pa za vsakega izkopati samoten grob. Mrlički vozovi so dan in noč pobirali z domov in po ulicah mrličev ter jih vozili v ogromno skupno jamo.

Gostišče v Dolgi ulici v Pragi pa se je še do nedavna imenovalo »Dom pri črni smrti«.

## Poljski letalci v angleški zračni armadi



Skupina poljskih letalcev, ki so se po porazu Poljske priključili angleški armadi. Kot pravišo poročila so poljski letalci izredno drzni v najbolj nevarnih položajih v zračnih bitkah

## Aprovizacijske nakaznice za matere

V okviru organizacije prehrane v nezasedenem delu Francije je izdal maršal Petain nalog, da morajo oblasti izdati za vse matere posebne aprovizacijske izkaznice za nakupovanje živil. Na teh nakaznicah je debel pretisk »Dajte najprej materam!« Z njimi imajo vse francoske matere prednost pri nakupovanju. Maršal Petain je ob tej priliki izjavil, da hoče s

tem ukrepom še prav posebno poudariti prvenstveno vlogo, ki jo v življenju naroda vrši vsaka mati. Spomnil se je onih tragičnih dni, ko so morale francoske matere zapustiti svoje domove ter bežati. In v onih dneh je ponovno spet videl, kako požrtvovalne so matere: zapustile so domove, ne pa svojih otrok!

Simbol nove dobe mora biti zdrava družina, dobro uslužben in plačan mož ter zvesta in preudarna žena, delavna pomočnica in častna opora v življenjskem boju ter častna mati njegovih otrok. (dr. Pavlik »Česke Slovo«).

## Obnova Nizozemske

Po zasedli Nizozemske so jeli Nizozemci popravljati škodo ter znova graditi, kar je porušila vojna vihra v dveh tednih. Zadnji čas so se obnovitvena dela zelo pospešila, zlasti obnovitev stanovanjskih zgradb. Vladni komisar je izdal smernice, po katerih so deležni prizadevi podpore za obnovo svojih domov. Podpora, ki so je deležni predvsem socialno šibkejši sloji, znaša do 80% vrednosti porušene stavbe, vendar pa v nobenem primeru ne sme znašati več kot 8000 holandskih goldinarjev. V slučaju, da lastnik sam ne zmore ostalih 20%, utegne dobiti na obnovljeno zgradbo hipotekno posojilo na 4% obresti.

## V delavnicah »sodobne človeške kulture«



Pogled v neko delavnico orožja, kjer izdelujejo granatne cevli. Tovarne za orožje imajo svojo proizvodnjo urejeno na tekočem traku, tako da gre delo naglo izpod rok, proizvodnja pa doseže dnevno po več tisoč komadov morilnega orožja.

## OPRAVIČILO

Gospod učitelj! — Prosim Vas, opravičite mojemu sinu, ker ga včeraj ni bilo v šolo. Poklican je bil na pogreb nekega sorodnika, pa mu nisem hotel skaziti veselja.

Vencelj Sekira, oče.



Čarodej si nataka čaj

## Težave samcev v XVIII. stoletju

Dandanašnji je neoženjenim moškim lahko. V restavraciji ali menzi dobijo jesti, perilo jim operejo v pralnici, obleko jim zlika krojač itd. Toda drugače je bilo v 18. stoletju. Takrat jim je zlasti trda predla glede prehrane. Sicer so bile tudi takrat razne gostilne in restavracije, ki pa niso kuhale ter imele jedilnikov itd. — Samci so se zatekli k prijateljem, sorodnikom in v posebne penzione, ki so bili na

lašč zanje urejeni. V Belgiji, Nizozemski in skandinavskih državah je takrat vladal običaj, da so samci kot abonenti na hrano morali, ko so prvič prišli na kosilo, prinesiti gospodinji razne jedilne pribore in servise. Darilo je bilo obvezno, sicer pa samec, ki običajno ni upošteval, sploh ni bil sprejet kot abonent.

## Nos iz rebra in drugi kirurški čudeži

je ostalo do smrti. In pa napake na obrazu, kot na priliko razklane ustnice (tkz. zajčje ustnice), štrleča ušesa, razna materinska znamenja, bradavice in izrastki vseh oblik.

Dandanašnji je kirurgija proti temu že iznašla lek. Plastična kirurgija se je specializirala na odstranjevanje raznih napak. To so vam čudovite delavnice, kjer se človek pod rokami spretnega kirurga naravnost prerodi. Z lahkoto in brez bolečin vam uravnajo skažen nos in štrleča ušesa, ne da bi vam bilo treba biti delj časa v bolnišnici. Pridete z »napačnim nosom« in grdimi ušesi, pa odidete s pravilnim nosom in lepimi ušesi. Izravnanje gub pod očesi in na obrazu je danes nekaj vsakdanjega v plastični kirurgiji. Marsikomu je že vrnila plastična kirurgija veselje do življenja in delavnosti, ko mu je uravnala skažen obraz, radi katerega je duševno propadal. Pravtako je mnogemu popravila poškodovan obraz, ko se je n. pr. opekel po obrazu ali kako drugače poškodoval. Zelo neprijetna napaka je tkz. »zajčja ustnica«. To vam danes z lahkoto izravnajo, in sicer že pri nekaj dni starem otroku, ki se je rodil s to okvaro.

Toda še globlje sega delavnost in možnost plastične kirurgije. Znani so mnogi

primeri, ko je popravila ljudem cele obraze, ki so si jih razbili pri raznih prometnih nesrečah. Take operacije seveda niso malenkost ter trajajo delj časa, ker so sestavljene iz posameznih lokalnih operacij. Delce kosti iz reber in kože s trebuhom enostavno prenesejo na poškodovani in zmaličeni obraz ter ga »zakrpajo«. Znan je primer neke Pražanke, ki si je pri nesreči poškodovala nogo. Ko je ozdravela, je imela eno nogo tanjšo kot drugo. Praški kirurgi so ji najprej lepo zoblikovali nogo, nato pa so jo »odebelili« s kožo, ki so jo gospe zrezali s hrbita. Po operaciji je imela spet obe nogi enaki.

Najtežje pa so one operacije, kjer je treba vstaviti manjkajoče dele. Tu so zlasti znani primeri nosnih operacij. Plastična kirurgija vam danes prav lepo popravi še tako poškodovan nos. Iz koščka rebra vam naredi nosni koren, ki ga obleče s koščkom kože s katerega koli dela telesa. Operacija je izvedena tako mojstrsko, da je jedva poznati, kje je bila pritrjena tuja koža. Poleg tega se je plastičnim kirurgom posrečilo izdelati umetni prst, ali pa celo prenesti prst z noge na roko. To so seveda mojstrovine, tako rekoč čudeži plastične kirurgije.





# Zelo važno!

Oddajte že danes  
**MALE OGLASE**  
za sobotno številko

## MALI OGLASI

### KAM, KJE?

Na dan Vseh svetnikov, soboto in nedeljo dobite prvovrstne domače pečenice, krvavice in jetrne KLOBASE v gostilni »Slon«, Aleksandrova c 18. Priporoča se gostilničarka. 19526-1

**PEGESAN KREMA**  
PROT SONČNIM  
IN DRUGIM PEGAM  
LIŠAJU IN NEČISTI KOŽI  
LOŠEK DIM 20: PO POŠTI 2WZ  
**KANC**  
DROGERIJA

**DOMAČE KOLINE**  
Danes in jutri pečenice, jetrne in krvave klobase. Vljudno vabi gostilničarka pri »Zlatem konju«. 19505-1

### SLUŽBO DOBI

Sprejmeta se takoj dva samostojna **MIZARSKA POMOČNIKA** za fino polišstvo. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Dobra plača«. 19416-2

**BREZPOSELNI TRGOVSKI POMOČNIKI** naj se zglasijo od 16.—17. ure v »Trgovskem domu«, Maribor. 19255-2

Sprejem **POMIVALKO** in perico v gostilno. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 19429-2

**DVA KOLAR. POMOČNIKA** sprejme kolarstvo Slavko Krabonja, Maribor. Tržaška cesta 6. 19463-2

**IŠČEM MLINARJA** samca z mojstrskim izpitom za umetni valjni mlin. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Mlinar-samec«. 19445-2

### SLUGA

za lišna dela se išče takoj. Predstaviti se v Veliki kavarni, Maribor. 19492-2

**PLAČILNA NATAKARICA** za boljšo gostilno, z manjšo kavcijo in znanjem slovenskega in nemškega jezika, se išče. Biti mora srednjih let, čedne zunanosti. Nastop s 15. novembrom. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 19528-2

### SLUŽBO IŠČE

**16-LETNI FANT** močan, talentiran, se želi izučiti ključavničarske, mehaničarske, mizarske ali kolarske obrti pri mojstru, kateri nudi vso oskrbo v hiši. Naslov: Ivan Ekart, Cirkovce 19478-3

**Oglašujte!**

## KINO ESPLANADE

TELEFON 25-29

Od četrta 31. do vključno srede 6. novembra

Najlepši biser madžarske filmske umetnosti:

### Umicajoča pomlad

(Samrtno prolječe). — Vsebinsko prekrasen, nepozaben film po znamenitem L. Zilahy-jevemu romanu. Roman velike ljubezni, erotike, strasti in greha!

Film, ki ga je celo razvajeni Paris gledal nepretrgoma celih 8 mesecev z največjim občudovanjem, in ki bo navdušil tudi ves Maribor!

V glavnih vlogah Katalyn Karadyjeva in Javor Pal.

Od četrta 7. do vključno srede 13. novembra

Največja glasbena senzacija sodobnega filma!

### Valga, Valga

Najnovejša ruska muzikalna komedija v stilu nepozabnega »Pastir Kostje«. Delo istega režiserja, istega komponista in iste umetnice Ljube Orlove, pevke in plesalke iz »Pastir Kostje«.

Sijajni domisleki, humor, zabava, smeh, izvrstna muzika preveva ves film! Nad 400 najboljših ruskih muzikov, plesalk in plesalcev!

Vsakdo, tudi kdor ni ljubitelj kina, naj si ogleda ta dva odlična filma, o katerih bo govoril ves Maribor!

Zadnje modne novosti pri

*Petit Paris*



**GOSTILNA »PRI VIKTORJU«**  
Vetrinška ulica 3  
Vam nudi pristna ljutomerska in dalmatinska vina. Izborna kuhinja, razne specialitete, kakor tudi krvavice, pečenice itd. Lepa družinska posebna soba — pripravna tudi za klubske seje. Se priporoča Viktor Stibler. 19494-1

Na dan Vseh svetih toči **SLADKI VINSKI MOŠT** in sadjevec bife Pinterič, Tržaška cesta. Čez ulico popust 19518-1

Na praznik Vseh svetnikov, vsako soboto in nedeljo, kakor vsako leto, dobite prvovrstne

**DOMAČE KLOBASE** pečenice, krvavice in jetrnice v restavraciji »Pri klavnicu«. Se priporoča Birtič. 19428-1

Ugodna prilika za zaslužek  
Zbirajte

**odpadke sveč**

Kupujemo vsako količino in dobro plačamo. Ponudbe na Točaj Anton, Tržaška c. 86

Pozor! Sprejemem dva **KROJAŠKA POMOČNIKA** za damsko in moško krojaštvo. Plača tedenska od 300 din naprej. Sprejemem tudi **vajenca ali vajenko** pod ugodnimi pogoji. Bučar, Koroška cesta 67. 19438-2

**Šivalni stroji**  
prvovrstnih znamk v okusni izdelavi za rodbinske in obrtne svrhe

**Kolesa**  
prevzamemo v srambo čez zimo po najnižji ceni

**Franc Lepoša d. o. z.**  
Maribor, Aleksandrova cesta 39

Mlajšo, snažno **POSTREŽNICO** iščem za dopoldne. Takojšnje resne ponudbe pod »Poštena« na ogl. odd. »Večernika«. 19507-2

Službo **BLAGAJNIKA** ali slično iščem. Položim do 20.000 din kavcije. Ponudbe na oglasni oddelček »Večernika« pod »Prost vojaščin«. 19488-3

**BRIVSKI POMOČNIK** išče stalne službe, ozir. kot pomožna moč. Informacije daje salon Mareš, Gosposka ulica 15. 19472-3

### VAJENCI-(KE)

**VAJENEC** za brivsko obrt se sprejme z odgovarjajočo šolsko izobrazbo. Salon Knez, Kneza Koclja ulica 24. 19481-4

### STANOVANJE ODDA

Lepo **ŠTIRISOBNO STANOVANJE** se odda s 1. novembrom. Vprašati v kavarni »Astoria«. 19462-5

**OPREMLJENA SOBA** s posebnim vvhodom pri mirni stranki se odda takoj ali kasneje. Stritarjeva 29-III., Novak. 19499-5

**TRISOBNO STANOVANJE** s pritliklinami oddam s 1. decembrom za 700 din Vprašati pri hišnici, Kneza Koclja ulica 17. 19497-5

**SOBO IN KUHINJO** s pritliklinami in vrtom oddam. Dalmatinska ulica 24. 19493-5

**DVOSOBNO STANOVANJE** pri avtobusni postaji se odda. Studenci, Kralja Petra c. 45. 19530-5

**STANOVANJE** eno- in dvosobno, se odda. Smetanova ul 54, v gostilni. 19514-5

### STANOVANJE

3 sobe in kuhinja, poselska soba, blizu parka. Vprašati pri knjigarni Scheidbach, Maribor, Gosposka ul. 28. 19513-5

Odda se

### SOBA IN KUHINJA

takoj v Pušnikovi ulici (za Kadetnico). Vprašati Meljska cesta 65. 19511-5

Sprejme se **SOSTANOVALEC(KA)** v vso oskrbo. Taborška 22, dvorišče. 19424-7

Mirna družina sprejme stalnega, solidnega **GOSPODA** na vso oskrbo v jedilnico. Mesečno 700 din. Ponudbe pod »Sončna soba« na ogl. odd. »Večernika« 19508-7

**SPOMNITE SE CMD!**

KLOBUKI - SRAJCE - KRAVATE - ROKAVICE - NOGAVICE - PLETENINE

## Moda Hedžet

ALEKSANDROVA 5

MAKO PERILO - PIŽAME - TER DAMSKO IN OTROSKO PERILO

**DVOJE STANOVANJ** parketiranih, eno s kopalnico — v novi hiši — se takoj odda. Tržaška cesta 48. 19521-5

**STANOVANJE** sobo in kuhinjo, oddam s 15. nov. mali družini. Smetanova ul. 50. 19525-5

Dvo- ali trisobno **STANOVANJE** z uporabo kopalnice, plin, se takoj odda. Vprašati: Glavni trg 22/1. 19452-5

Lepo **DVOSOBNO STANOVANJE** blizu Koroškega kolodvora, Cankarjeva 3, Studenci, se odda mali mirni družini drž. uslužbenca. Vpraša se tudi v trgovini Lupišek, Košaki. 19510-5

### PREHRANA

Sprejmeta se dva solidna gospoda na **HRANO in STANOVANJE**. Gregorčičeva 1, Tezno. 19483-7

### SOBO ODDA

**OPREMLJENA SOBA** s strogo separiranim vvhodom se odda. Vprašati v ogl. odd. »Večernika«. 19487-8

**OPREMLJENO SOBO** oddam takoj enemu gospodu. Cena 120 din mesečno. Gosposvetska 7, Studenci. 19482-8

**GOSPOD** se sprejme na stanovanje ev. s hrano. Koroška cesta 48. 19480-8

## Vse za šola in pisarna

v TISKOVNI ZADRUGI

Cankarjeva 1 - Telefon 25-45.

# Veliko izbiro jesenskega blaga

v češki in angleški kvaliteti po znano nizkih cenah

za moške obleke in plašče, damske kostume in plašče, hubertuse, oficirske in železničarske uniforme ter krojaške potrebščine dobite samo v

# Češkem magazinu

Maribor (pri glavni policiji)

Odda se  
**SONČNA SOBA**  
s posebnim vhom boljše-  
mu gospodu. Maistrova 14.  
vrata 7. 19485-8

Sprejme se  
**BOLJŠI GOSPOD**  
na hrano in stanovanje. Ob  
jarku 6, pritličje, desno.  
19479-8

**DVE VELIKI SOBI**  
na Glavnem trgu, uporabni  
za pisarne, takoj oddam.  
Glavni trg 4, trgovina.  
19476-8

## V poljubni izbiri

dobite vse slagerje, plesne,  
narodne s harmoniko na do-  
maćih gramofonskih ploščah  
že po din 40.—. Zahtevajte  
brezplačne sezname.

**elektrotón**  
LJUBLJANA  
PASAŽA NEBOTIČNIKA  
Glavno zastopstvo: za Maribor: Melinet & Herold

**SOBA S ŠTEDILNIKOM**  
se takoj odda dvema oseba-  
ma. Aleksandrova cesta 31.  
Pobrežje. 19474-8

Opremljena  
**SEPARIRANA SOBA**  
se odda. Zrinjskega trg 6-II,  
vrata 9, blizu kolodvora.  
19473-8

Odda se  
**SOBA**  
za 1-2 osebi Vrecl. Roto-  
va 10. Nova vas. 19457-8

Oddam lepo opremljeno  
**MALO SOBO**  
v sredini mesta. Prečna 6-I.  
19486-8

**OPREMLJENA SOBICA**  
se odda za 120 din. Vrban-  
ska 2. 19501-8

Lepa, sončna,  
**SEPARIRANA SOBA**  
se odda. Marksova 5, za vo-  
jaško bolnišnico. 19503-8

**OPREMLJENA SOBA**  
s posebnim vhom se odda.  
Koroška 68. 19523-8

Lepo opremljena, sončna  
**SOBA**  
se odda. Wildenrainerjeva 6,  
II. nadstr., levo. 19519-8

**OPREMLJENO SOBO**  
oddam. Vprašati v ogl. odd.  
»Večernika«. 19517-8

**SOBO IŠČE**  
**STAREJŠI GOSPOD**  
išče prazno sobo v sredini  
mesta. Ponudbe na ogl. odd.  
»Večernika« pod »Prazna so-  
ba«. 19434-9

**POSEST**  
**DRAŽBA POSESTVA**  
Dne 6. novembra 1940 ob  
10. uri bo pri okraj sodišču  
v Rogatcu, soba št. 3, dražba  
posestva, ležečega v občini  
Topole pri Rogatcu in obsto-  
ječega iz hiše z gospodarskim  
poslopjem in pritliklinami ter  
11 zemljiških parcel. Vzklicna  
cena 24.111 din, kavcija 3617  
din. Pojasnila daje dr. Vla-  
dimir Kreč, advokat, Ljub-  
ljana, Tavčarjeva 1. 19446-11

Kupil bi rad  
**PARCELO**  
v Mariboru. Cena od 20 do  
25 tisoč din. Ponudbe na ogl.  
odd. »Večernika« pod »Stav-  
ba«. 19491-11

**POSESTVO**  
srednje veliko, z lepim hmelj-  
skim nasadom, pri Velenju,  
se takoj odda. Tanjšek Franc,  
Sv. Andraž, Dobrič 4, p. Ve-  
lenje. 19469-11

**STAVBENO PARCELO**  
v mestu Slov. Bistrica po-  
ceni prodam. Krasna lega.  
Vprašati Serneč Ivan, Slov.  
Bistrica. 19468-11

**KOSITER (ZINN)**  
kupujemo po najvišji ceni.  
Livarna zvonov. Maribor.  
Aleksandrova cesta. 19444-13

**AVTOMATIČNO TEHTNICO**  
»CITO«  
in trgovski inventar poceni  
prodam. Mljska c. 38-II.  
19524-13

## POHIŠTVO-OPREMA

**KUHINJSKA KREDENCA**  
omara za knjige, obešalnik,  
ledenica se poceni prodam.  
Masarykova 2, vrata 4.  
19447-17

# Pohištva

najboljše kakovosti Vam nudimo  
po zmernih cenah:  
posteljne klopi, otomane kakor tudi  
odeje, zavese, žimne in afrik  
madrace in žične vložke

# E. Zelenka

ULICA 10. OKTOBRA ŠT. 5

Prodam poceni krašno  
**STAVBENO PARCELO**  
2000 kv m ob glavni cesti  
v prometnem industrijskem  
kraju proti takojšnjemu pla-  
čilu. Ponudbe na ogl. odd.  
»Večernika« pod »Parcela«. 19467-11

Štiristanovanjska  
**HIŠA**  
din 120.000. — Mestna hiša,  
vrt, din 190.000. — Vila in  
enonadstropna hiša, vrt, din  
355.000. — Posestvo blizu  
mesta, din 150.000. — Gostil-  
na v najem ali v prodajo, do-  
bro ležeča. — Velika trgo-  
vska hiša, nova, na deželi, din  
280.000. — Lepa parcela m<sup>2</sup>  
7 din in naprej. Brezplačne in  
formacije pri kupnji in prodaj-  
ji. Iščem hitre prodaje. Pos-  
redovalnica »Rapid«, Mari-  
bor, Gosposka ul. 28. 10512-11

## OBRT · TRGOVINA

**· KERAMIKA ·**  
Hišni posestniki in najemni-  
ki, pregledite Vaše peči in šte-  
dilnike, predno nastopi zima.  
Vsa pečarska in keramična  
dela izvršuje solidno in po-  
ceni Anton Rajšp, Maribor,  
Orožnova 6, kjer si lahko  
ogledate veliko zalogo. Prvo  
vrstne ploščice ter peči —  
Stavbeniki in pečarji popust.  
5212-13

**2 NOČNI OMARICI**  
in psiha iz mehkega lesa, v  
modernej obliki na prodaj.  
Slovenska ul. 28, mizarstvo.  
19515-17

Kupim rabljeno  
**VELIKO OGLEDALO**  
uporabno za krojaško delav-  
nico Granduč, Mlinska ul. 1.  
19504-17

Kupim kompletno  
**RABLJENO POHIŠTVO**  
(trdo ali mehko). Turk Zvo-  
nomir, Aleksandrova c. 74,  
Maribor. 19509-17

## ZENSKI KOTIČEK

**NOGAVICE**  
rokavice, perilo, trikotaža,  
volna, pletenine, Oset »Mara«  
Koroška 26, poleg tržnice.  
16799-18

**POSKUSITE TUDI VI!**  
Kvalitetno najboljši sladok  
rženi kruh iz pekarnice Raku-  
ša, Koroška cesta 24.  
19031-18

**TRAJNE KODRE**  
z najnovjšim aparatom po  
40 din. Salon Raiser, Fran-  
kopolanova 17. 19490-18

**ASTROLOŠKA SPECIALIST-  
KA MME FELICITAS**  
zovev v Mariboru ter spreje-  
ma ob torkih in petkih, Sod-  
na ulica 26-III, vrata 8.  
19496-18

## ZENITBE · DOPISI

**TRGOVEC**  
z lastno trgovino, samski,  
želi spoznati gospodično  
slične stroke, izvezbano in z  
nekaj gotovine. Ponudbe pod  
šifro »Poznejša ženitev« na  
ogl. odd. »Večernika«. 19506-19

## VOZILA

»STEYER« 200. LIMUZINA  
še nov voz, se prodaj. Vlašič,  
Jurčičeva ul. 8. 19527-22

Prodam popolnoma novo  
**MOTORNKO KOLO**  
Saks 100 ccm z Dunlop-  
pnevmatikom. Naslov v ogl.  
odd. »Večernika«. 19466-22

Ugodno se prodaj  
**LUKSUZNI AVTO**  
znamke »Ford«, dobro ohran-  
jen. Eventuelno se zamania  
tudi za vsakovrstni les. Na-  
slov v ogl. odd. »Večernika«. 19520-22

## PRIDELKI

**BELI KROMPIR**  
po din 140.— za 100 kg odda-  
ja Kmetijska družba, Mari-  
bor, Meljska c. 12. 19427-23

**KROMPIR**  
v vsaki količini, beli (Schnee-  
flocke) z Murskega polja bo  
na razpolago na Vodnikovem  
trgu od 2.—5. novembra.  
Kdor ga še nima za zimo, naj  
si sedaj preskrbi. 19422-23

**SENO**  
naprodaj. Sp. Radvanje 50.  
19529-23

## OBVESTILA

**OBČINSKE URADE**  
v Sloveniji prosiva, da bi na-  
ma javili, če bivata v njihovi  
občini zakonca Žnuderl Ivan-  
ka in Peter. Isto prosiva liš-  
ne gospodarje in trgovce.  
Mahorič Ivan in Ana, Pekre  
165, p. Limbuš. 19522-26

NAJPOPOLNEJŠE HARMONIKE SVETA  
**HOHNER**  
GENERALNO ZASTOPSTVO  
**SCHNEIDER**  
ZAGREB, NIKOLIČEVA 10  
ZAHTEVAJTE BRESPLAČNI CENIK

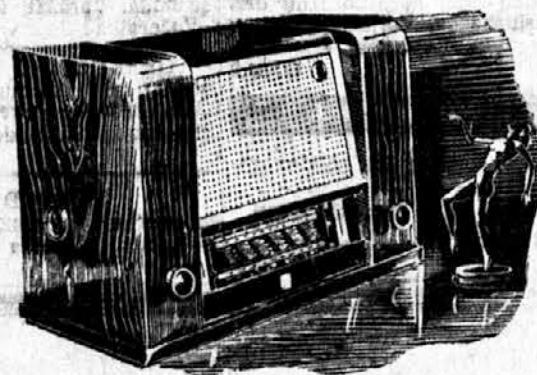
Prodaja v  
Mariboru  
**V. Weixl**  
in sinova  
Jurčičeva 8

Te dni izide 1. številka redne publikacije »NOP«

## »NOVI PROBLEMI«

**Vsebinska:** Borba za kolonije — Kakšna bo nova Evropa?  
SSSR in današnja vojna — Egipt med mirom in vojno  
»NOP« izhaja dva krat mesečno. Narožnina za četrt leta  
je din 10.—. Narožajo se na »NOP«, Maribor, Radvanj-  
ska 27. »NOP« se dobi tudi v trafikah. Cena din 2.—

# PHILIPS RADIO



Računski stroji



**ADLER  
RHEINMETALL**  
pisalni stroji



**Ivan Karbeutz, Maribor, Gosposka 3, Tel. 26-42**